

PÄÄSTAME EESTI METSAD MTÜ SEISUKOHAD NURSIPALU HARJUTUSALA LAIENDAMISE TEEMAL

Päästame Eesti Metsad MTÜ on järgmisel nädalal 3-aastaseks saav keskkonnaühendus, mis tegeleb peamiselt metsakaitsega. Toome siin arutelul välja kaks meie tegevusvaldkonnaga haakuvat kriitilist punkti:

- 1) Maailmas on valdav praktika, et harjutusvälja looduskooslustes lõpetatakse muu maakasutus. Ala kasutatakse vaid militaareesmärgil ja kasutuseeta ala jäetakse toimima kaitsealana.

Eesti riik - Kaitseministeeriumi eestvedamisel - oleks pidanud andma RMKle kohe korralduse metsamajandamine planeeritava laiendatud harjutusalal ja selle puhvertsoonis lõpetada, kui küpses plaan harjutusala laiendada.

Kaitseministeeriumi sõnul on neil aga RMKga kokkulepe, et ministeeriumi haldusalas võib RMK raiuda nagu tavalises majandusmetsas.

RMK ütles omalt poolt ajakirjandusele, et neil pole niikuinii plaanis „väga intensiivselt“ raiuda.

Kuidas see kõik praktikas välja näeb, võib igaüks kohapeale vaatama minna või meenutada Postimehe 26. jaanuari artiklit pealkirjaga „RMK teeb Nursipalus kaitsevæele rehepappi“ ning lugeda seal ära toodud arve käimasoleva raieintensiivsuse ja kõikvõimalike ettekäänete ning vabanduste kohta.

Fakt on see, et kui puhveralaks sobiv või harjutusala vähemkasutatavasse osasse jääv mets raiutakse ära enne, kui harjutusala plaanid lõplikult paika pannakse, saavad ametnikud pärast ainult käsi laiutada. Tahaks küll metsa kaitse alla võtta, aga pole enam, mida võtta.

Riigimaadel toimivas oleks riigiasutustel - tahte korral - lihtne omavahel kokku leppida. Miks puudub see tahe ja mida tuleks sellest järeldada?

- 2) Nursipalus on kõige esinduslikum Lõuna-Eesti loodusmassiiv, sh Keretü ja Timmase looduskaitsealad, kus on säilinud ka näiteks metsise asurkond. Kogu I ja II kaitsekategooria liikide nimekiri, kes piirkonnas elavad, on väga esinduslik.

Kaitseministeerium on seni öelnud, et keskkonnamõjude hindamine paneb paika nende loodusväärtuste kompenseerimise vajadused ja ulatuse.

Fakt on aga see, et nii Võrumaal kui mujal Eestis puuduvad alad, mis oleksid nii pindalaliselt kui ka liigiliselt ligilähedasedki Keretü ja Timmase looduskaitsealadele ning mis ei oleks juba kaitse all.

Samas mingil määral oleks võimalik harjutusala laienemisest tingitud looduskadu leevendada, kui samas piirkonnas võetaks sarnaseid metsi kasvõi väiksemate tükkidena kaitse alla ning mujal Eestis tugevdataks Keretül ja Timmasel elavate ohustatud liikide kaitset.

Kahjuks ei ole ka võimalike sobivate kompensatsioonialade säilitamiseks ehk niioelda ette broneerimiseks seni midagi ette võetud. Iga uus päev tähendab aga aina uusi raielube - ka meie looduskaitsealadel - ning võimalused lõpuks kuskil midagigi kompenseerida või mõjusid leevendada jäävad iga tegevusetu päevaga aina kitsamaks.

Samal ajal toimub metsade suuremahuline raadamine ka teiste harjutusalade laiendamise, Rail Balticu ehitamise, uute kaevanduste rajamise jms tõttu, mis omakorda suurendab nõ konkurentsi saadaolevatele kompensatsioonialadele ning tõstatab tegelikult ka vajaduse hinnata kõiki neid mõjusid Eesti loodusele tervikuna.

Meie kokkuvõtlik hinnang:

Keskkonkakaitse ja ka mürakaitse vaatenurgast on Nursipalu harjutusala laiendamise protsess olnud seni hoolimatu, läbi mõtlemata ja ebapädev.

Lõpetuseks:

Olles kontaktis Ukraina looduskaitsejatega, ei ole meil mingeid illusioone selles, mis saaks meie loodusest sõjalise konflikti korral. Rääkimata meist endist.

Väga rusuv ja abitu oli pidada eelmise aasta kevadel Zoomi vestlusi sealsete looduskaitsejatega, kes said parasjagu Lääne-Ukrainas sõjalist väljaõpet ja olid valmis iga hetk itta rindele minema. Me ei teadnud, kas räägime nendega parasjagu viimast korda või mitte.

Nad palusid meil Ukrainat toetada, aga samas mitte vaikida, kui sõja kattevarjus üritatakse keskkonkakaitsest kõrvale hiilida piirkondades ja olukordades, kus see pole üldse seotud kaitsevõimega, vaid hoopis kellegi rahaliste eesmärkidega või lihtsalt hoolimatusega.

Nad õpetasid, et patriotism ei tähenda, et ei tohiks - ka sõjaolukorras - oma riigi tegevust kritiseerida ja püüda seda õigemale rajale juhtida, kui on mõjuv põhjus. Vastupidi - just vaikimine, hoolimatus ja halval olukorral jätkuda laskmine on see, mis varem või hiljem riigile kätte maksab ja ka kaitsetahet õõnestama hakkab.

